

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 LULEÅ

Datum 2008-10-16
Dnr 32-2008-0532

Intern kontroll och redovisning av snöskotrar

Riksrevisionen har som ett led i den årliga revisionen av Länsstyrelsen i Norrbottens län granskat intern styrning och kontroll samt redovisning av vissa anläggningstillgångar.

Granskningen har resulterat i iakttagelser som Riksrevisionen vill fästa länsstyrelsens uppmärksamhet på.

Riksrevisionen önskar information senast 2008-11-14 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Sammanfattning

Inom ramen för fältarbete i fjäll- och skogsterräng använder länsstyrelsen bl.a. snöskotrar. Totalt finns cirka 40 skotrar upptagna i länsstyrelsens olika anläggningsregister. Vår granskning har inriktat sig mot länsstyrelsens interna styrning, kontroll, uppföljning och dokumentation av bl.a. inköp/upphandling, avyttring, inventering och redovisning av dessa snöskotrar. Vår granskning har inte omfattat kontroll av eventuellt privat nyttjande av länsstyrelsens skotrar. Någon verifiering på plats av utförda inventeringar har ännu inte genomförts av Riksrevisionen.

I vår granskning har vi inga väsentliga iakttagelser rörande länsstyrelsens upphandling vid inköp och rutiner för avyttring. Vi har dock noterat ett antal allvarliga brister rörande registerhållning och finansiell redovisning av snöskotrar.

Direktavskrivning av snöskotrar

Länsstyrelsen direktavskriver snöskotrar. Snöskotrarna bedöms därmed inte ha något ekonomiskt restvärde efter ett (1) års användning. Vid granskningstillfället gick det inte att återfinna något dokumenterat beslut avseende den tillämpade direktavskrivningsprincipen.

Enligt ESV:s allmänna råd till 5 kap. 4 § i Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, FÅB, framgår att om inte särskilda skäl föreligger bör man utgå från att avskrivningstiderna ligger i intervallet, 5-10 år för maskiner och transportmedel.

Av ESV:s föreskrifter till 7 kap. 1 § i samma förordning anges att avsteg från generella ekonomiadministrativa regler ska lämnas i anslutning till beskrivning om tillämpade redovisningsprinciper. Detta undantag finns inte angivet under redovisningsprinciper och framgår inte för läsaren av årsredovisningen.

Vår granskning visar att tre snöskotrar har tagits upp som anläggningstillgång och skrivits av och resterande skotrar har direkt kostnadsförts (direktavskrivits). Tillämpningen av värderingsprincipen har följaktligen inte varit konsekvent.

Revisionen har noterat att länsstyrelsen har i trafik (enligt Vägverkets register) åtta skotrar som är äldre än tre år varav den äldsta är 6,5 år. Därutöver finns ett antal nyinköpta skotrar som är 0,5 – 2,5 år gamla och som är i trafik enligt samma register. Vår bedömning är att den faktiska livslängden synes vara längre än ett år och att det går att ifrågasätta om det finns några egentliga skäl till direktavskrivning av snöskotrar.

Vår granskning visar att tillgångsposten ”Maskiner och inventarier” är sannolikt undervärderad i storleksordningen 1,2 mnkr eller motsvarande c:a 6%. Eftersom skotrarna har finansierats ibland med anslagsmedel ibland med bidrag från Naturvårdsverket är skuldsidans poster ”Lån i Riksgäldskontoret” och ”Oförbrukade bidrag” tillsammans undervärderade med motsvarande belopp. Periodens kostnader för inköpta skotrar råkade vara i paritet med det belopp för avskrivningar som rätteligen skulle belastat resultaträkningen ifall livslängden bedömts vara 4 år. Det innebar att periodens resultat inte påverkades. Sammantaget gör vi bedömningen att den felaktigt tillämpade redovisningsprincipen inte lett ett väsentligt redovisningsfel som påverkat resultat och ställning i delårsrapporten.

Riksrevisionen rekommenderar länsstyrelsen att på nytt se över om det alltså finns grund för de nuvarande värderingsprinciperna som tillämpas, tillämpa redovisningsprinciperna konsekvent, dokumentera ställningstagandet och även öppet redovisa i årsredovisning eventuella avsteg från generella ekonomiadministrativa regler.

Upprätta och föra anläggningsregister

I ESV:s föreskrifter till 22 § i Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring framgår att

*”Myndigheten ska **upprätta och föra register** över sina inventarier och anläggningstillgångar. Av registret ska tidpunkt och **belopp** för samtliga förändringar i beståndet av tillgångar framgå (exempelvis anskaffning, avskrivning, avyttring). Registret ska innehålla uppgifter som gör det möjligt att **identifiera tillgången**. Inventarier och anläggningstillgångar vilka bedöms vara **stöldbegärliga** eller för vilka registrering av andra skäl bedöms vara erforderlig ska registreras (---). Inventarier och anläggningstillgångar ska **avregistreras** när de inte längre innehas av myndigheten.”*

Länsstyrelsen har ett sidoordnat anläggningsregister vari de flesta av de snöskotrar som länsstyrelsen innehar har registrerats. I myndighetens vanliga anläggningsregister återfinns ytterligare tre snöskotrar. De bägge registren uppvisar dock brister.

Vår granskning visar bl.a. följande:

- Jämfört med de 42 skotrar som finns i registren innehar länsstyrelsen endast 29
- Fyra av de totalt 42 snöskotrarna har överlåtit till Sametinget
- Elva snöskotrar ägs av privatpersoner efter försäljning.
- 14 nya snöskotrar, yngre än två år, har inget inköpsvärde registrerats i anläggningsregistret.
- Två snöskotrar inköpta under 2005 och 2007 finns inte upptagna i registren men återfinns i inventeringsprotokoll.

Vår granskning visar stora brister i rutinen för anläggningsregistrering. Uppenbart har inte anläggningsregistret stämts av mot inventeringsprotokoll och avyttrade fordon har inte förts bort från registren. Vi har även noterat att det synes finnas andra stöldbegärliga inventarier i inventeringsprotokoll men som även de saknas i anläggningsregistret.

Vår bedömning är att länsstyrelsens rutiner för kvalitetssäkring av inregistrerade uppgifter uppenbart är bristfälliga och uppgifterna därmed inte tillförlitliga.

Riksrevisionen rekommenderar länsstyrelsen att korrigera bristerna i registren och se över de rutiner som tillämpas vid införande och åjourhållande av de aktuella registren för att säkerställa att de är tillförlitliga.

Övrigt

Vi har noterat att länsstyrelsens personal inte för någon körjournal avseende nyttjandet av snöskotrar i tjänsten samt att det, enligt uppgift av praktiska orsaker, förekommer förvaring i bensinfat av drivmedel hemma hos anställda. Vår bedömning är att det kan finnas risk för stöld, miljökada, brand och otillbörligt nyttjande samt försvåra den interna uppföljningen av drivmedelsförbrukning samt beräkning av eventuell skattepliktig förmån.

Riksrevisionen rekommenderar länsstyrelsen att se över sina rutiner för att finna en lämplig nivå för att säkerställa intern kontroll avseende nyttjande av skotrar och drivmedel.

Ansvarig revisor Bertil Forsslundh har beslutat i detta ärende.
Uppdragsledare Eva Maria Simma har varit föredragande.

Bertil Forsslundh

Eva Maria Simma

Kopia för kännedom:

Finansdepartementet/ länsstyrelsenheten

Finansdepartementet/budgetavdelningen